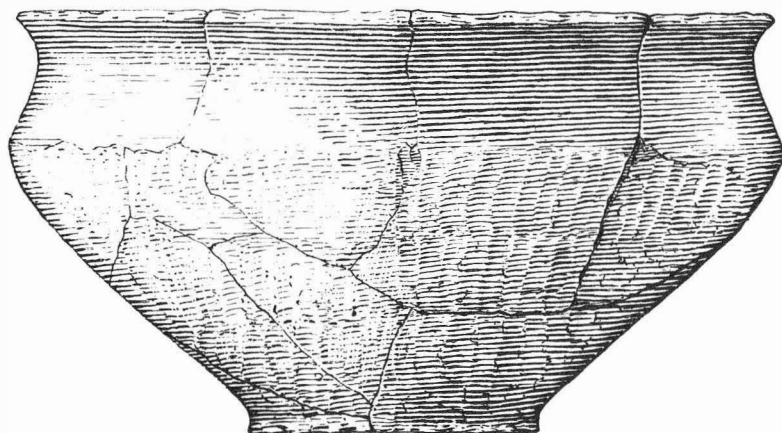

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987

BRNO 1990

POKRAČOVÁNÍ ZÁCHRANNÉ AKCE V LETONICÍCH /okr. Vyškov/

Ondrej Š e d o , Muzeum Vyškovska Vyškov

V závěru stavebních prací v hospodářském dvoře JZD v Letonicích došlo k poškození a zničení několika archeologických objektů na obvodu plochy s nálezy zachraňovanými v r. 1987. Prozkoumán byl zbytek pece umístěné v jámě. Dno a stěny vytvářela silná vrstva mazanice. Nevýrazná keramika z výplně je datovatelná do středohradištního období. Dále byl prozkoumán zbytek objektu, odpovídajícího tvarem obilní jámě. Ve výplni u dna byly nalezeny kůstky blíže neurčeného zvířete, v blízkosti největší výdutě celá kostra ptáka a nad ní kostra koně. Zásyp s množstvím různě zřetelných vrstev obsahoval uhlíky, zlomky mazanice, kameny a ojedinělé nevýrazné střepy. Mezi zbytky dalších objektů bylo možno identifikovat dvě sídlištní jámy a tři mělce zahloubené prohlubně s minimálním množstvím nevýrazných střepů.

Ve výkopech pro obslužné komunikace byly prozkoumány neodtěžené části dvou a zjištěny stopy dalších tří hrobových jam. V jednom z hrobů byla v obdélné jámě se stupňovitě zahloubeným dnem uložena kostra, u níž byly nalezeny skleněné korálky, zlomky dvou hrozníčkových postříbřených náušnic a zlomky dvou /bubínkových ?/ náušnic, uložených původně spolu se zlomkem skleněného korálku a mléčnými zuby v textilním obalu pod levou část hrudního koše. Další hrob byl uložen v kostrové jámě se stupňovitě zahloubeným dnem se čtyřmi kúlovými jamkami v rozích. U nohou pohřbeného bylo uloženo vědro s kováním z tenkých železných obrouček a zlomky dvou postříbřených hrozníčkových náušnic.

Při průběžném sledování velkého množství výkopů a terénních úprav v okolí stavby ve dvoře JZD už nebyly zjištěny další stopy porušených objektů.

Fortsetzung der Rettungsaktion in Letonice / Bez . Vyškov /. Bei Bauarbeiten kam es in der Nähe der Flächen mit Funden, im Jahre 1987 festgestellt, zur Störung weiterer Objekte aus der mittleren Burgwallzeit. In einer der drei durchgrabenen Getreidegruben fand man ein komplettes Pferde- und Vogelskelett. Ferner wurde ein Grab gereinigt, aus dem versilberte Trauben- und Paukenohrringe und Glasperlen stammen, der ungestörte Teil eines anderen Grabes enthielt ausser zwei Traubenhörnern einen eisernen Eimerbeschlag.

VÝZKUM MLADOHRADIŠTNÍHO PŮHŘEBIŠTĚ U SLAVĚTIC /okr. Třebíč/

Lumír P o l á č e k , Západomoravské muzeum Třebíč

/Obr. 20/

Západomoravské muzeum v Třebíči provedlo v roce 1988 záchranný výzkum mladohradištního pohřebiště "Na pískách" u Slavětic. Na odkryté ploše 1200 m² bylo zjištěno 19 hrobů, orientovaných ve směru SZ - JV. V obdélníkových hrobových jámách, zahloubených 5 - 25 cm do písčitého podloží, byli zemřelí ukládáni v přímé poloze s pažemi podél těla /v jednom případě s rukou v klíně/ a s hlavou vesměs natočenou do strany. Stav kosterních pozůstatků byl vlivem nestálého písčitého prostředí, chemismu půdy a uložení v dosahu orby velmi špatný; v několika případech se podařilo vyzvednout jenom nepatrnou část skeletu. Zásyp hrobů se velmi málo odlišoval od rostlého podloží a u většiny hrobů obsahoval uhlíky, rozptýlené nejčastěji kolem hlavy a nohou. V jednom hrobě byly zjištěny dva ploché kameny za chodidly kost ry.

Nálezy pocházejí ze čtyř hrobů. Jako milodar lze interpretovat jediný předmět - denár Vraťislava II. /1054 - 1061/, olomoucký úděl /obd. do roku 1085; určení podle dr. J. Šmerdy z numismatického oddělení Moravského muzea v Brně/, nalezený v hrobě č. 5 při pravé stehenní kosti. Záušnice byly zjištěny ve dvou dětských hrobech; v hrobě č. 16 sedm bronzových dětských drátěných záušnic o průměru 16 - 20 mm, v hrobě č. 14, kromě pletené bronzové záušnice o průměru 26 mm, osm masivnějších bronzových záušnic s průměrem 20 - 22 mm z materiálu 2,5 - 3 mm silného. Z hrobu č. 16 pochází jednoduchá bronzová kroužková náušnice.

Púdorysné uspořádání hrobů vytváří dvě linie ve směru SZ - JV s náznaky řadového uspořádání v jižní části pohřebiště, výrazněji narušené orbou. Nález záušnice o průměru 29 mm a zlomků lidských kostí v zásypu písčiny jižně hrobu č. 19 dosvědčují, že pohřebiště pokračovalo dále k jihovýchodu, kde bylo zničeno těžbou písku a planýrováním pískoven. Do těchto míst lze nejspíš lokalizovat nález šesti hrobů ve dvou pravidelných řadách z roku 1930 /Hru-

dička 1931, 369; Skutil 1947, 111-112/. Hroby odkryté záchranným výzkumem lze předběžně datovat do 2. poloviny 11. století.

L i t e r a t u r a :

Hruďička, B. 1931: Řadové slovanské pohřebiště u Slavětic /okres Hrotovice/, Od Horácka k Podyjí VIII, 369.

Skutil, J. 1947: Moravské prehistorické výkopy a nálezy. Oddělení moravského pravěku Zemského muzea 1937-1945, ČZM XXXIII, 1946, 45-134.

G r a b u n g d e s j u n g b u r g w a l l z e i t l i c h e n G r ä b e r f e l d e s b e i S l a v ě t i c e / B e z . T ř e b í ě /. Die Grabung des jungburgwallzeitlichen Gräberfeldes "Na pískách" bei Slavětice im Jahre 1987 deckte 19 Gräber ab, in NW-SO Richtung orientiert und grundrissmässig in zwei Linien konzentriert. Andeutungen einer Reihenbestattung, im südlichen Teil des Gräberfeldes ersichtlich, entsprechen dem Fund von 6 Gräbern in zwei regelmässigen Reihen bei der Sandförderung im Jahre 1930 und helfen diese Gräber in den Raum südöstlich des untersuchten Gräberfeldes zu lokalisieren, wo die Erforschung der Sandgruben

Funden von Menschenknochen und einem Schläfenring feststellte. Funde hat man aus vier Gräbern gewonnen. Die einzige Beigabe - ein Denar vom Vratislav II. /1054 - 1061; Olmützer Teil; Zeitabschnitt zum Jahre 1085/ wurde in Grab Nr. 5 beim rechten Schenkelknochen gefunden. Aus dem Kindergrab Nr. 16 stammen sieben bronzene Kinderschläfenringe, aus Grab Nr. 14 ausser einem geflochtenen Schläfenring acht massivere bronzene Schläfenringe im Durchmesser von 20 - 22 mm und aus Grab Nr. 16 ein einfacher bronzener Reifenohrring. Die im Jahre 1987 bei der Grabung abgedeckten Gräber, datierbar in die 2. Hälfte des 11. Jahrhunderts, gehören einem grösseren jungburgwallzeitlichen Gräberfeld an, das teilweise durch die Sandförderung und Ackerung zerstört wurde.

JUNGBURGWALLZEITLICHE UND MITTELALTERLICHE SIEDLUNG AM KATASTER VON STRACHOTÍN /Bez. Břeclav/

Josef U n g e r , AÚ ČSAV Brno

Auf den Hinweis von Václav Hortvík hat man Lesefunde auf einer bisher unbekanntem Siedlung vorgenommen /Měřínský 1985/, welche 2,2 km nordöstlich von Strachotín am linken Ufer des Popovicer Baches und am linken Ufer seines Zuflusses liegt, der unter der Eisenbahnstrecke und entlang der rechten Seite der Strasse aus Strachotín nach Hustopeče durchfließt. Bei der Oberflächenbegehung fand man vereinzelte latenezeitliche Keramikfragmente, aber zahlreiche jungburgwallzeitliche und mittelalterliche Keramikbruchstücke, einen Glimmerschieferbrocken vermutlich von einem Mahlstein, ein Schleifsteinbruchstück und Lehmewurf. Die mittelalterliche Keramik belegt eine Besiedlung dieser Stelle bis in die Wende des 13. und 14. Jahrhunderts. Es hat den Anschein, dass man die durch archäologische Funde belegte Siedlung mit dem Dorf Milotice wird identifizieren können, welches in schriftlichen Quellen nicht erwähnt wird, aber sein Name erscheint im Liechtensteinischen Urbar im Jahre 1414 als Teil von Strachotín /Bretholz 1930, 44/.

L i t e r a t u r :

Měřínský, Z. 1985: Archeologické lokality na katastru obce Strachotín, Jižní Morava 21, 214-220.

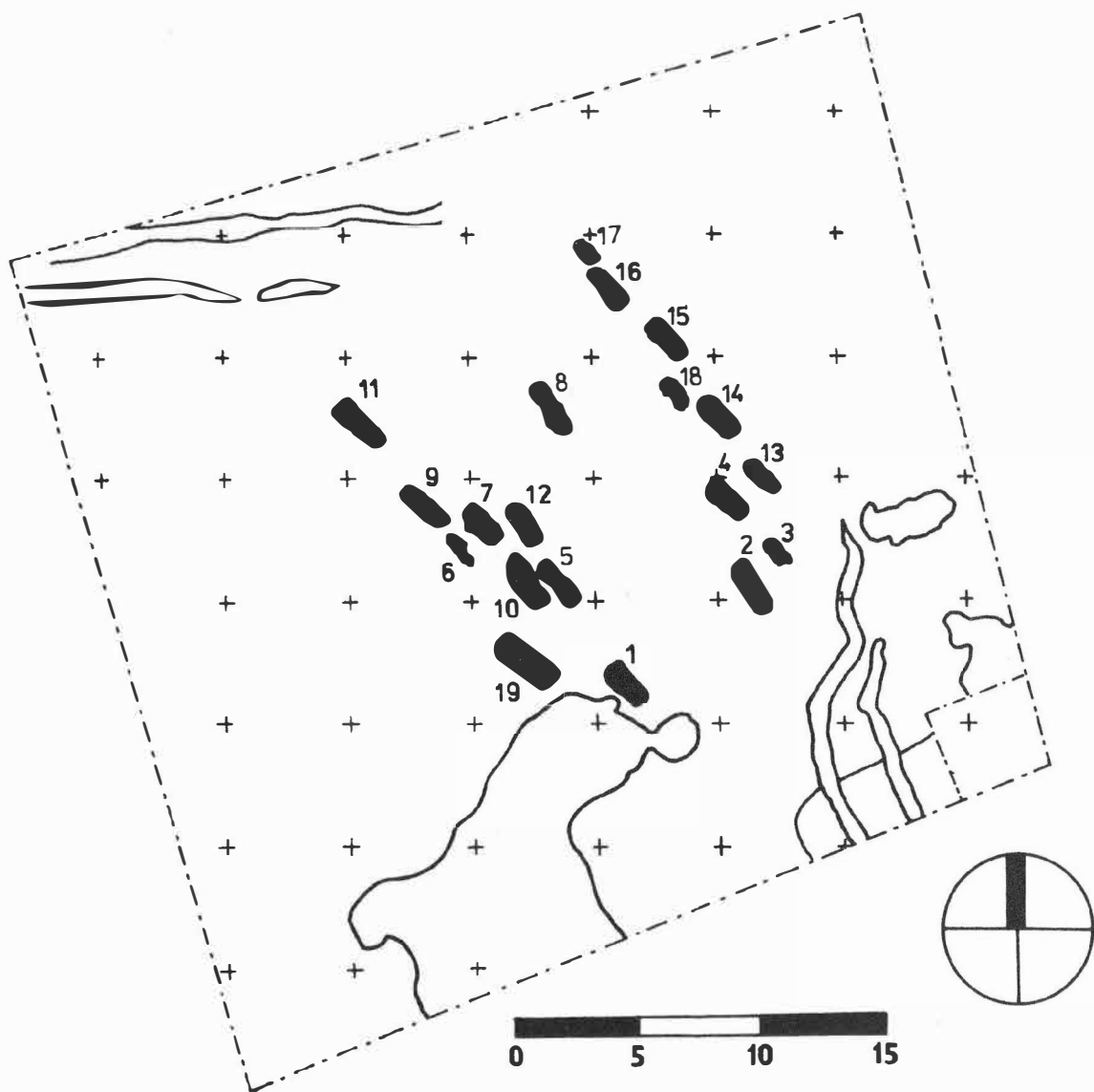
Bretholz, B. 1930: Das Urbar der Liechtensteinischen Herrschaften Nikolsburg,, Reichenberg und Komotau.

8. SEZÓNA VÝZKUMU NA OTAKAROVĚ ULICI V UHERSKÉM HRADIŠTI /okr. Uherské

Drahomíra K a l i s z o v á , Slováké muzeum Uherské Hradiště

Hradiště/

Výzkum v sezóně 1987 probíhal pod vedením dr. R. Snášila a autorky. Byl zaměřen na objasnění situací na třech místech zkoumané plochy: 1. pokračování kamenné destrukce, zčásti

Obr. 20. Slavětice /okr. Třebíč/. Mladohradištní pohřebiště "Na pískách". Odkrytá plocha s hroby a pískovnými. - Jungburgwallzeitliches Gräberfeld "Na pískách", Abgedeckte Fläche mit Gräbern und Sandgruben.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulik
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Grafická úprava: L. Trávníčková
Na titulním listě: nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
Tisk: **PENTA**
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné